

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC**

NGUYỄN ANH TUẤN

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ
CHẤT THẢI CHỨA HÓA CHẤT BẢO VỆ THỰC VẬT TRONG
CANH TÁC CHÈ CỦA HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC**

NGUYỄN ANH TUẤN

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ
CHẤT THẢI CHỨA HÓA CHẤT BẢO VỆ THỰC VẬT TRONG
CANH TÁC CHÈ CỦA HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

Chuyên ngành: Quản lý Tài nguyên và Môi trường

Mã số: 8850101

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Ngô Văn Giới

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi là Nguyễn Anh Tuấn, xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu do cá nhân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của PGS, TS Ngô Văn Giới, không sao chép các công trình nghiên cứu của người khác. Số liệu và kết luận của luận văn chưa từng được công bố ở bất kỳ một công trình khoa học nào khác.

Các thông tin thứ cấp sử dụng trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, được trích dẫn đầy đủ, trung thực và đúng quy cách.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính xác thực và nguyên bản của luận văn.

Tác giả

Nguyễn Anh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn đến các thầy, cô giáo Trường Đại học khoa học Thái Nguyên, các thầy, cô giáo Khoa Tài nguyên và Môi trường, đặc biệt là PGS, TS Ngô Văn Giới, Trưởng Khoa Tài nguyên và Môi trường đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu tại Trường.

Xin chân thành cảm ơn các bạn đồng nghiệp thuộc Sở Tài nguyên và Môi trường, huyện Phú Lương và cấp ủy, chính quyền xã Vô Tranh, Túc Tranh, huyện Phú Lương đã giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, thu thập tài liệu thực hiện đề tài này.

Thái Nguyên, ngày tháng 6 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Anh Tuấn

MỤC LỤC

	Trang
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	vi
Danh mục các bảng.....	vii
Danh mục hình.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1. TỔNG QUAN VỀ VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài.....	4
1.1.1. Khái niệm và phân loại hóa chất bảo vệ thực vật.....	4
1.1.1.1. Khái niệm về hóa chất bảo vệ thực vật	4
1.1.1.2. Phân loại hóa chất bảo vệ thực vật.....	5
1.1.2. Ảnh hưởng của hóa chất BVTV tồn lưu đến môi trường.....	11
1.1.2.1. Ô nhiễm môi trường đất.....	12
1.1.2.2. Ô nhiễm môi trường nước.....	14
1.1.2.3. Ô nhiễm môi trường không khí.....	16
1.1.2.4. Ảnh hưởng của hóa chất BVTV lên con người và động vật.....	17
1.1.2.5. Ảnh hưởng của thuốc BVTV lên hệ sinh thái, quần xã sinh vật....	22
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài.....	23
1.2.1. Tình hình sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trên thế giới.....	23
1.2.2. Thực trạng sử dụng thuốc bảo vệ thực vật ở Việt Nam.....	26
1.2.3. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu tại Thái Nguyên.....	30
1.3. Cơ sở pháp lý của đề tài.....	32
1.3.1. Một số quy định hiện hành về quản lý hóa chất BVTV và chất thải chứa hóa chất BVTV.....	32
1.3.2. Đánh giá chung về công tác quản lý thuốc BVTV và chất thải chứa hóa chất BVTV.....	33

Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	34
2.2. Phạm vi nghiên cứu.....	34
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	34
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	34

Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Phú Lương.....	45
3.1.1. Vị trí địa lý.....	45
3.1.2. Địa hình.....	46
3.1.3. Về khí hậu.....	48
3.1.4. Về thủy văn.....	49
3.1.5. Về tài nguyên đất.....	49
3.1.6. Tài nguyên rừng.....	55
3.1.7. Tài nguyên khoáng sản	55
3.1.8. Tài nguyên nước.....	55
3.1.9. Nguồn nhân lực.....	56
3.1.10. Thực trạng môi trường.....	56
3.1.11. Đánh giá chung.....	57
3.2. Thực trạng quản lý và sử dụng hóa chất BVTV trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	58
3.3. Thực trạng quản lý và sử dụng hóa chất BVTV tại vùng chuyên canh chè huyện Phú Lương	59
3.3.1. Tình hình canh tác tại vùng chuyên canh chè.....	59
3.3.2. Hiện trạng sử dụng hóa chất bảo vệ thực vật.....	62
3.3.3. Hiện trạng môi trường tại vùng chuyên canh chè.....	65
3.3.4. Hiện trạng thu gom chất thải chứa hóa chất bảo vệ thực vật.....	68
3.4. Một số giải pháp quản lý và thu gom, xử lý chất thải chứa hóa chất BVTV tại vùng chuyên canh chè.....	75
3.4.1. Xây dựng mô hình thu gom chất thải chứa hóa chất BVTV	75

3.4.2. Xây dựng mạng lưới đặt các điểm thu gom chất thải chứa hóa chất BVTV	79
3.4.3. Giáo dục tuyên truyền, tập huấn nâng cao nhận thức về quản lý và thu gom chất thải chứa hóa chất BVTV	80
3.4.4. Ban hành hướng dẫn thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải chứa hóa chất BVTV	81
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	
4.1. Kết luận	83
4.2. Kiến nghị	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BVTV	: Bảo vệ thực vật
GRDP	: Tốc độ tăng trưởng
LD50	: Liều lượng cần thiết gây chết 50% cá thể thí nghiệm
LC50	: Liều lượng gây chết trung bình
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
UBND	: Ủy ban nhân dân
CP	: Chính phủ
FAO	: Tổ chức lương thực và nông nghiệp Liên hiệp quốc

DANH MỤC CÁC BẢNG

- Bảng 1.1. Phân loại thuốc BVTV theo công dụng
- Bảng 1.2. Phân loại nhóm độc theo Tổ chức Y tế thế giới
- Bảng 1.3. Phân loại độ độc thuộc BVTV ở Việt Nam và các biểu tượng về độ độc ghi trên nhãn
- Bảng 1.4. Phân loại thuốc BVTV theo thời gian phân hủy
- Bảng 1.5. Thời gian tồn lưu của hóa chất BVTV trong đất
- Bảng 1.6. Thời gian bán phân hủy của các loại thuốc trừ sâu nhóm POP
- Bảng 1.7. Các triệu chứng khi nhiễm hóa chất BVTV ở con người
- Bảng 3.1: Các loại đất chính của huyện Phú Lương
- Bảng 3.2: Cơ cấu đất đai huyện Phú Lương năm 2015
- Bảng 3.3: Cơ cấu dân số, đất đai xã Vô Tranh, huyện Phú Lương
- Bảng 3.4: Cơ cấu dân số, đất đai xã Tức Tranh, huyện Phú Lương
- Bảng 3.5: Kết quả phân tích mẫu nước mặt
- Bảng 3.6: Kết quả phân tích mẫu đất
- Bảng 3.7: Kết quả phân tích mẫu trầm tích
- Bảng 3.8. Ước tính khối lượng chất thải chứa hóa chất BVTV phát sinh
- Bảng 3.9. Khối lượng chất thải chứa hóa chất BVTV phát sinh
- Bảng 3.10. Tổng hợp phương tiện thu gom, vận chuyển tại các xã
- Bảng 3.11: Đánh giá khả năng đáp ứng các phương tiện thu gom, vận chuyển chất thải chứa hóa chất BVTV

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Chu trình phát tán hóa chất BVTV trong hệ sinh thái nông nghiệp

Hình 1.2. Tác hại của hóa chất BVTV đối với con người

Hình 1.3. Sơ đồ đường truyền thuốc BVTV vào môi trường và con người

Hình 1.4: Cơ cấu nhập khẩu thuốc BVTV hàng năm tại Việt Nam

Hình 3.1. Huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên

Hình 3.2: Biểu đồ cơ cấu một số loại đất chủ yếu của huyện Phú Lương

Hình 3.3: Canh tác chè tại xã Vô Tranh

Hình 3.4: Canh tác chè tại xã Tứ Tranh

Hình 3.5: Một số loại thuốc trừ sâu thường dùng trong canh tác chè huyện Phú Lương

Hình 3.6: Hình ảnh lấy mẫu phân tích

Hình 3.7. Hình ảnh đốt chất thải chứa hóa chất BVTV tại bể thu gom

Hình 3.8. Sơ đồ thu gom chất thải chứa hóa chất BVTV